Prima instanţă: Judecătoria Ungheni (judecător C.Chilian)
Dosarul nr.2r-279/2024 (nr.2-24088347-03-2r-03092024)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

28 octombrie 2024 **mun. Bălţi**

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului, judecător **Elena Grumeza**
Judecătorii: **Natalia Chircu, Dumitru Corolevschi**

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de avocatul Marian Ion în interesele Mariei Marian împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 09.08.2024, emisă în cauza civilă la cererea formulată de Marian Maria către Marian Anatolii privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie,-

a constatat:

Poziţia instanţei:

La 08.08.2024 Marian Maria s-a adresat cu cerere în instanța de judecată către Marian Anatolii privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie.

În motivarea cererii a invocat că soțul Marian Anatolii o amenință cu răfuială fizică și că o va omorî și se va duce la pușcărie. Menționează că dânsa a suferit o investigație chirurgicală recent la 26.06.2024 cu diagnoza***** se mișcă foarte grea, are un regim special pentru reabilitare, însă soțul său, care a bătut-o toată viața și pe ea și pe copiii lor, care au plecat de acasă din cauza lui, are un comportament foarte agresiv și mereu o amenință că o va ucide. Până la moment dânsa putea fugi de la el când era beat și furios, însă acum se deplasează foarte greu și îi este frică că într-o noapte o va ucide.

Din considerentul dat și deoarece scandalurile și bețiile acestuia nu mai au sfârșit, solicită aplicarea măsurilor de protecție pe un termen maxim, deoarece nu mai poate suporta batjocura și amenințările agresorului.

Susține că ultima dată a amenințat-o la 29.07.2024, când a venit acasă și iar a făcut scandal; fiind în stare de ebrietate, a vrut s-o lovească, însă dânsa a reușit să se închidă într-o odaie din apartament.

În drept, cererea își întemeiază cererea pe dispozițiile Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

Solicită Marian Maria instituirea ordonanței de protecție prin obligarea pârâtului să respecte măsurile de protecție prevăzute la art.278/7 alin.2 lit.a)-e) Codul de procedură civilă și a Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 09.08.2024 cererea formulată de Marian Maria privind aplicarea măsurilor de protecție victimei violenței în familie s-a respins.

Solicitarea recurentului:

La 26.08.2024 avocatul Marian Ion în interesele Mariei Marian a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 09.08.2024, solicitând casarea integrală a încheierii, cu soluționarea prin decizie a problemei.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului s-a invocat că anterior a fost sesizat IP Nisporeni despre două cazuri de violenţă despre care a fost informată instanţa de judecată prin materialele care au fost prezentate la solicitarea instantei. Materialele confirmative sunt anexate la cauza nr.2o/pr - 45/2024. Pârâtul a fost sancționat pentru faptele ilegale din 17.07.2024 pe art.69 alin.1 CC şi anterior la 19.06.2024 pe acelaşi articol a fost sancţionat prin procesul verbal din 29.06.2024.

Menționează că Marian Anatolii în instanța de judecată a avut un comportament foarte agresiv și este evident că dacă nu se putea reține în instanța de judecată, atunci ce comportament poate avea când este unul singur cu victima în apartament, care recent a suferit o operație și nu se poate deplasa fără ajutor și nu poate fugi dacă este în pericol iminent din partea agresorului, deoarece se deplasează cu costile și foarte încet.

Referință la recurs nu a fost depusă.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră pasibilă de respingere cererea de recurs din considerentele ce succed.

Recursul în speţă este îndreptat împotriva încheierii prin care s-a admis cererea privind aplicarea măsurilor de protecție victimei violenței în familie.

Conform art.278[9] alin.1 Cod de procedură civilă, încheierea privind admiterea sau respingerea cererii de aplicare a măsurilor de protecţie poate fi atacată cu recurs.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanţa de recurs denotă faptul că recurentul a luat cunoștință cu conținutul încheierii din 09.08.2024 în aceiași zi, primind-o contra semnătură, termenul limită de

contestarea fiind 26.08.2024. Recursul a fost declarat la 26.08.2024, prin urmare, cu respectarea termenului de atac.

Articolul 426 alin.3 Cod de procedură civilă prevede că recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să menţină încheierea.

Actele cauzei certifică faptul, că Marian Maria și Marian Anatolii se află în relații de căsătorie și locuiesc în același imobil din *****

La 08.08.2024 Marian Maria s-a adresat cu cerere în instanța de judecată către Marian Anatolii privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie, invocând că la 29.07.2024 intimatul când a venit acasă a amenințat-o, a făcut scandal, fiind în stare de ebrietate, a vrut s-o lovească, însă dânsa a reușit să se închidă într-o odaie din apartament. A solicitat Marian Maria instituirea ordonanței de protecție prin obligarea pârâtului să respecte măsurile de protecție prevăzute la art.278/7 alin.2 lit.a)-e) Codul de procedură civilă și a Legii cu privire la prevenirea și combaterea violenței în familie, care se referă la:

a) obligarea de a părăsi temporar locuinţa comună sau de a sta departe de locuinţa victimei, fără a decide asupra modului de administrare şi dreptului de dispoziţie asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanţă ce ar asigura securitatea victimei, excluzînd orice contact vizual cu ea sau cu copiii acesteia;

c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondenţă sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea să se apropie de anumite locuri: locul de muncă al victimei, locul de studii al copiilor, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează;

e) obligarea de a contribui la întreţinerea copiilor pe care îi are în comun cu victima.

Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 09.08.2024 cererea formulată de Marian Maria privind aplicarea măsurilor de protecție victimei violenței în familie s-a respins.

În argumentarea soluției instanța de prim nivel a concluzionat că acțiunile efectuate de către pârât în raport cu reclamantul nu au atins nivelul necesar de gravitate caracteristic violenței fizice, psihologice sau economice, cerut de art.278[5] din Codul de procedură civilă și art. 2 al Legii nr. 45 din 1 martie 2007; instanța nu a fost convinsă că persistă un pericol real și imediat de comitere a unor acțiuni de violență care necesită

intervenția statului cu măsuri concrete, că reclamanta nu a demonstrat scopul acestei cereri depuse în instanță.

La 26.08.2024 avocatul Marian Ion în interesele Mariei Marian a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 09.08.2024, solicitând casarea integrală a încheierii, cu soluționarea prin decizie a problemei.

Conform art.14 alin.2 din Legea nr.45 din 01.03.2017 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, cererea sau demersul pentru eliberarea ordonanţei de protecţie depuse în instanţă de judecată se examinează conform Codului de procedură civilă, Codului de procedură penală.

Art.278[3] Codul de procedură civilă prevede că cererile privind aplicarea măsurilor de protecţie în cazurile de violenţă în familie se examinează de instanţele judecătoreşti conform normelor generale ale prezentului cod, cu excepţiile şi completările stabilite în prezentul capitol şi în legislaţia de prevenire şi combatere a violenţei în familie. Instanţa examinează cererea de aplicare a măsurilor de protecţie în cazurile de violenţă în familie cu participarea victimei şi a persoanelor interesate. În calitate de persoane interesate pot fi atrase în proces oricare dintre instituţiile abilitate prin lege cu funcţii de prevenire şi combatere a violenţei în familie, în funcţie de circumstanţele individuale ale cazului. Instanţa poate dispune audierea victimei prin intermediul videoconferinţei.

Potrivit art.278[4] Cod de procedură civilă, cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie se depune de către victimă personal sau prin reprezentant.

Conform art.278[7] alin.1 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată emite, în 24 de ore de la primirea cererii privind aplicarea măsurilor de protecţie, o încheiere prin care admite sau respinge cererea.

Potrivit art.4 alin.1 din Legea nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, legislaţia cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie constă din Constituţia Republicii Moldova, din prezenta lege, din alte acte normative, din tratatele internaţionale la care Republica Moldova este parte.

Dispozițiile art.16 alin.1 și art.24 alin.1 din Constituția Republicii Moldova, statuiază că respectarea şi ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului. Statul garantează fiecărui om dreptul la viaţă şi la integritate fizică şi psihică.

Colegiul civil menționează că potrivit art.2 al Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, următoarele noţiuni semnifică:

- *violenţă în familie* constituie orice acţiune sau inacţiune intenţionată, cu excepţia acţiunilor de autoapărare sau de apărare contra unor alte persoane, manifestată fizic sau verbal, prin abuz fizic, sexual, psihologic, spiritual sau economic ori prin cauzare de prejudiciu material sau moral, comisă de un membru de familie contra unor alţi membri de familie, inclusiv contra copiilor, precum şi contra proprietăţii comune sau personale;

- *victimă-adult* – persoană adultă care a fost supusă actelor de violenţă în familie;

- *agresor* – persoană care comite acte de violenţă în familie, în concubinaj. În cazul plîngerilor din partea mai multor membri de familie, cu învinuiri reciproce de comitere a actelor de violenţă, agresorul va fi identificat luîndu-se în considerare următoarele circumstanţe: care dintre subiecţii implicaţi a acţionat în apărarea sa ori a altei persoane; probabilitatea survenirii unor situaţii critice pentru fiecare persoană; modul de acţionare în cadrul scenei de violenţă şi gravitatea leziunilor provocate de fiecare persoană; plîngerile anterioare de violenţă în familie, alte împrejurări care indică la iniţiatorul actelor de violenţă;

- *ordonanţă de protecţie* – act legal prin care instanţa de judecată aplică măsuri de protecţie a victimei;

În conformitate cu dispozițiile art.11 alin.1 și art.12 alin.1 Legea nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, victimei i se apărarea drepturilor şi intereselor legitime. Victima are dreptul să sesizeze orice caz de violenţă în familie şi să solicite protecţie.

Potrivit art.278^6 alin.3 Cod de procedură civilă, declaraţia independentă a victimei este suficientă pentru emiterea ordonanţei de protecţie în caz de pericol iminent de comitere a violenţei fizice.

Articolul 278^5 Cod de procedură civilă statuiază că în cererea privind aplicarea măsurilor de protecţie se indică circumstanţele actului de violenţă, intensitatea, durata, consecinţele suportate şi alte circumstanţe care indică necesitatea aplicării măsurilor de protecţie.

Articolul 3 alin.1,2 lit.a) al Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie statuiază că subiecţi ai violenţei în familie sînt agresorul şi victima membri ai aceleiaşi familii. Membri de familie, în sensul prezentei legi, sînt: în condiţia de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, sub tutelă şi curatelă, în privinţa cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre părinţi şi copii.

În contextul normei citate supra Marian Maria și Marian Anatolii sunt subiecți ai violenţei în familie, fiind stabilit că sunt în relații de căsătorie și locuiesc împreună.

Articolul 118 alin.3 Cod de procedură civilă prevede că circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Potrivit art.121 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească reţine spre examinare şi cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială

concluziile referitoare la existenţa sau inexistenţa de circumstanţe, importante pentru soluţionarea justă a cazului.

În conformitate cu dispozițiile art.130 alin.1 Cod de procedură civilă, instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

Colegiul menționează că victima violenței în familie urmează a fi protejată de stat prin intermediul instituțiilor de drept, cărora le revine obligația pozitivă de a acționa în scopul garantării dreptului la respectarea vieții private și de familie, protecției efective împotriva violenței în familie, dar în măsura în care se fac vinovați agresorii, în măsura în care a fost supusă violenței.

La fel, instanța de recurs are în vedere că declarația independentă a victimei este suficientă și nu necesită prezentarea altor probe pentru emiterea ordonanței de protecție doar în caz de pericol eminent de comitere a violenței fizice, care presupune că aceste acte s-au produs deja și se pot repeta.

Articolul 278^7 alin.1-3 Cod de procedură civilă coroborat cu art.15 al Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie stabilesc că instanţa de judecată emite, în 24 de ore de la primirea cererii privind aplicarea măsurilor de protecţie, o încheiere prin care admite sau respinge cererea. În cazul admiterii cererii, instanţa emite o ordonanţă de protecţie, prin care aplică agresorului una sau mai multe dintre următoarele măsuri:

a) obligarea de a părăsi temporar locuinţa comună sau de a sta departe de locuinţa victimei, fără a decide asupra modului de administrare şi dreptului de dispoziţie asupra bunurilor;

b) obligarea de a sta departe de locul aflării victimei, la o distanţă ce ar asigura securitatea victimei, excluzînd orice contact vizual cu ea sau cu copiii acesteia;

c) interzicerea oricărui contact, inclusiv telefonic, prin corespondenţă sau în orice alt mod, cu victima sau cu copiii acesteia, cu alte persoane dependente de ea;

d) interzicerea să se apropie de anumite locuri: locul de muncă al victimei, locul de studii al copiilor, alte locuri determinate pe care persoana protejată le frecventează;

e) obligarea de a contribui la întreţinerea copiilor pe care îi are în comun cu victima;

f) obligarea de a participa la un program special de tratament sau de consiliere, dacă o asemenea acţiune este determinată de instanţa de judecată ca fiind necesară pentru reducerea violenţei sau pentru eliminarea ei;

g) limitarea drepturilor în privinţa bunurilor comune cu victima;

h) stabilirea unui regim temporar de vizitare a copiilor săi minori;

i) interzicerea de a păstra şi a purta armă.

(2[1]) Măsurile de protecţie prevăzute la alin.(2) lit.a)–d) se aplică în mod obligatoriu cu monitorizare electronică, în modul prevăzut de lege.

(2[2]) Victima sau, după caz, membrii familiei acesteia pot purta un sistem electronic de supraveghere care permite verificarea respectării obligaţiei de către agresor, exprimându-şi în formă scrisă acordul în această privinţă.

(3) Măsurile de protecţie se aplică pe un termen de pînă la 3 luni.

Instanța de recurs relevă faptul, că prin prisma prevederilor Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, scopul eliberării ordonanței de protecție, (prelungirii măsurilor de protecție) constă în prevenirea unui risc real şi imediat, fiind puse în pericol viaţa şi sănătatea victimei, în asigurarea de urgență a protecției victimei, în preîntâmpinarea unor noi acte de violență asupra victimei şi/sau asupra altor membri ai familiei, precum şi în prevenirea distrugerii bunurilor victimei, a averii comune a familiei.

În conformitate cu dispozițiile art.15[2] al Legii nr.45 din 01.03.2007 cu privire la prevenirea şi combaterea violenţei în familie, supravegherea executării măsurilor de protecţie a victimei violenţei în familie, impuse prin ordinul de restricţie de urgenţă şi prin ordonanţa de protecţie, este de competenţa poliţiei. Poliţia informează şi explică agresorului măsurile de protecţie a victimei stabilite. În perioada de acţiune a măsurilor de protecţie a victimei, organul de poliţie va asigura efectuarea vizitelor inopinate la locuinţa victimei, precum şi intervenţia imediată la orice comunicare despre nerespectarea sau tentativa de încălcare a măsurilor de protecţie de către agresor. Refuzul sau eschivarea agresorului de la executarea cerinţelor ordinului de restricţie de urgenţă/ordonanţei de protecţie atrage răspundere conform legii.

Colegiul reține că potrivit cazierului contravențional eliberat cet.Marian Anatolii pentru perioada 01.01.2010-09.08.2024, se atestă că intimatul a fost sancționat contravențional cu amendă la 20.06.2024 pentru fapta comisă la 15.06.2024, cât și la 18.07.2024 pentru fapta comisă la 14.07.2024, în ambele cazuri în baza art.69 alin.1 Cod contravențional- injuria, pentru faptul că a numit-o pe Marian Maria cu cuvinte necenzurate /f.d.12,13, 33/.

Potrivit raportului întocmit de IP Nisporeni, în baza încheierii instanței de judecată din 08.08.2024, rezultă că Marian Anatolii este căsătorit cu Marian Maria, cu care locuiesc în comun, copii la întreținere nu au. Cet.Marian Anatolii nu este posesor de armă, este angajat în câmpul muncii, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află; la evidența IP Nisporeni ca agresor familial nu se află /f.d.68/.

Potrivit Chestionarului de evaluare a riscurilor de letalitate a violenței în familie, întocmit de IP Nisporeni nu se confirmă existența unui risc de agresiune fizică din partea

lui Marian Anatolii față de Marian Maria, pretinsa victimă dând răspunsuri negative la toate întrebările adresate ei ce țin de riscurile de letalitate a violenței în familie /f.d.51,59/.

Din probatoriul administrat Colegiul conchide că este întemeiată soluția primei instanțe privind respingerea cererii privind aplicarea măsurilor de protecție victimei violenței în familie Marian Marian din partea acțiunilor pretinsului agresor Marian Anatolii, dat fiind că nu s-a demonstrat că persistă un pericol real și imediat de comitere a unor acțiuni de violență care necesită intervenția statului cu măsuri concrete.

În acest context, ține de relevat dispozițiile art.8 alin.1,2 CEDO, potrivit cărora orice persoană are dreptul să i se respecte viața sa privată și de familie, domiciliul și corespondența. Nu este admis amestecul unei autorități publice în exercitarea acestui drept decât în măsura în care acest amestec este prevăzut de lege și dacă constituie o măsură care, într-o societate democratică este necesară pentru securitatea națională, securitatea publică, bunăstarea economică a tarii, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protejarea sănătății sau a moralei sau pentru protejarea drepturilor și libertăților altora.

Colegiul civil relevă că potrivit jurisprudenţei CtEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situaţiei prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (*cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991*), ceea ce nu se atestă la caz, din acest considerent, Colegiul civil și de contencios administrativ consideră necesar de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

Potrivit art.428 alin.1 Cod procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conducându-se de dispozițiile art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ,-

d e c i d e :

Respinge recursul declarat de avocatul Marian Ion în interesele Mariei Marian.

Menține încheierea Judecătoriei Ungheni din 09.08.2024, emisă în cauza civilă la cererea formulată de Marian Maria către Marian Anatolii privind aplicarea măsurilor de protecţie pentru victima violenţei în familie.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător **Elena Grumeza**

Judecători **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**